

**RESTAURAVIMO TARYBA
TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

Nr. 114-
Vilnius

Posėdis įvyko 2023 m. liepos 13 d.

Posėdžio pradžia 9 val.

Posėdžio pirmininkė Vita Blažiūnienė

Posėdžio sekretorė Agnė Ropytė

DALYVAVO:

Restauravimo tarybos nariai: Jurga Bagdzevičienė, Vita Blažiūnienė, Asta Grubinskaitė, Audronė Kaušiniene, Rimvydas Derkintis, Neringa Šarkauskaitė-Šimkuvienė, Robertas Švelnikas, Indrė Valkiūnienė, Regimanta Stankevičienė.

DARBOTVARKĖ:

Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčios (u.k. KVR 1023) vakarų fasado tinkuoto plytų mūro trijų tarpinių frontono tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programa.

Rengėjas:

Ramunė Balandžiūnienė, rest. atest. Nr. 519, išduotas 2014-06-14.

SVARSTYTA:

Tarybos nariai susipažino su Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčios (u.k. KVR 1023) vakarų fasado tinkuoto plytų mūro trijų tarpinių frontono tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programa. Programai pateiktos pastabos:

1. Programą papildyti išsamiais fasadų polichrominiais tyrimais su spalvinėmis retrospekcijomis. Argumentuoti fasado spalvinį pasirinkimą.
2. Atkreipti dėmesį į fasado nišose esančią polichromiją. Programoje numatyta restauruojant frontoną pašalinti visą dažų sluoksnį, todėl svarbu ištirti galimus dažų sluoksnius nišose, taip apsaugant polichromijos, tapybos elementus nuo sunaikinimo.
3. Atliekant konservavimo, restauravimo darbus užtikrinti architektūrinių detalių, sienų plokštumų zondažų išsaugojimą, atveriant plokštumų ir lipdinių spalvų istorinį eiliškumą.
4. Programoje pateikti viso pastato polichromijos restauracijos programą (jei tokia yra, jei ne – tokią parengti).

5. Programą papildyti istoriniais tyrimais (ne tik jų išvadamis), atkreipti dėmesį į bažnyčios išskirtinumą evangelikų reformatų bažnyčių architektūros kontekste. Aiškiai nurodyti, kuriam polichromijos etapui priklauso frontonas bei jo dekoras.
6. Atkreipti dėmesį ir sutvarkyti programoje pateiktas nuorodas į informaciją, esančią kituose programos puslapiuose.
7. Pateikti teisingas išnašas (šiuo metu išnašos nurodo į kitą, nei programoje nurodyta kultūros paveldo objektą).
8. Programą papildyti gausnesne fotofiksacija su aiškiai matomais defektais.
9. Metodinės pastabos:
 - 9.1. p. 3, 5 pastr. – pateiktose fotofiksacijose nematyti aptartos situacijos dėl plokštumų tinklo aplink dekoro elementus (<...> *apaukę samanomis*, <...> *tinkas vietomis nukritęs*).
 - 9.2. p. 4, „*Lipdyti dekoro elementai*“ 4, 6-7 punktai – fotofiksacijose neatsispindi pateikti defektai ar jų nurodytas kiekis.
 - 9.3. p. 4, „*Profiliuotos architektūrinės detalės*“ 6-9, 11-12 punktai - fotofiksacijose neatsispindi pateikti defektai ar jų nurodytas kiekis, neargumentuotos nustatytos procentinės defektų išraiškos.
 - 9.4. p. 4, „*Plokštumų tinkas aplink dekoro elementus*“ 4, 6, 7-9, 11-12 punktai – fotofiksacijose neatsispindi pateikti defektai ar jų nurodytas kiekis, neargumentuotos nustatytos procentinės defektų išraiškos.
 - 9.5. p. 5, „*Lipdyti dekoro elementai (IV sudėtingumo kategorija), Konservavimo darbai*“ 1, 6, 9-11 punktai – Kultūros paveldo centro Detaliųjų tyrimų skyriaus atlikti tyrimai nepagrindžia dalies programoje pateiktų reikalingų atlikti darbų. Visi darbai turėtų būti grindžiami jau atliktais tyrimais ar vėlesniu metu pastebėtais defektais, užfiksuotais ir pateiktais fotofiksacijose. Darbų vietos ir apimtys turi būti detalizuotos.
 - 9.6. p. 5, „*Lipdyti dekoro elementai (IV sudėtingumo kategorija), Restauravimo darbai*“ 2-5 punktai – bendras lipdytų dekoro elementų (tinklo) konservuotinas, restauruotinas plotas yra 4 m². Pateiktose reikalingų atlikti darbų apimtyse nurodoma, jog didžioji dalis ploto turi būti atkurta (3,6 m²), o visas plotas užglaištytas, gruntuotas ir nudažytas. Pagal atliktus tyrimus ir pateiktas fotofiksacijas, viso ploto padengimo būtinybė nėra aiškiai argumentuota ir užfiksuota.
 - 9.7. p. 5-6, „*Profiliuotos architektūrinės detalės (II – 50 % ir III - 50 % sudėtingumo kategorija), Konservavimo darbai*“ 1, 3, 6, 9-11 punktai – neatitinka defektiniame akte ir čia

nurodytas darbo plotas. Fotofiksacijoje ir tyrimuose pateikta informacija nesuteikia pagrindo atlikti kai kuriuos iš nurodytų darbų (pašalinti restauracines, su autentu nederančias arba pirminę formą iškraipančias, autentišką paviršių ardančias ir jį slepiančias medžiagas, sutvirtinti praradusią savybes medžiagą). Pateiktoje medžiagoje detalės gana tvirtos ir neturi pirminę formą iškraipančių ar ardančių veiksnių.

9.8. p. 6, „*Profiliuotos architektūrinės detalės (II – 50 % ir III - 50 % sudėtingumo kategorija), Restauravimo darbai*“ 1, 3 punktai – fotofiksacijos ir tyrimai neargumentuoja pasirinkto darbų kiekio.

9.9. p. 6, „*Tinkas aplink dekoru elementus (IV sudėtingumo kategorija) - 81.5 m², Konservavimo/restauravimo darbai*“ 7-6, 15-17 punktai – patikslinti ir argumentuoti pateiktus reikalingus atlikti darbus plotus. 100 % paviršiaus ploto gruntavimas panaikina paliktus paviršiaus zondus. Argumentuoti arba koreguoti tokį darbo ploto pasirinkimą.

9.10. p. 10, 4-5 punktai – atkreipti dėmesį ir suvienodinti valymui naudojamos priemonės ir jų poveikį paviršiui.

9.11. p. 11, 10 punktas – dar kartą atkreipti dėmesį ir peržvelgti pelėsių, kerpių ir samanų naikinimui skirtas priemonės. Pelėsiniai grybai ant fasadų (gryname ore) neauga, todėl atkreipti dėmesį ar reikalinga atlikti paviršiaus išpurškimą biologinėmis priemonėmis, skirtomis mikrogybų sporų naikinimui. Atliekant biocidinį apdorojimą nuo kerpių, ketvirtinės amonio druskos nėra tinkamas pasirinkimas. Kerpės ir samanas veikia benzalkonio chloridas (Alkildimetilbenzilamonio chloridas).

9.12. p. 11, 11 punktas – atkreiptinas dėmesys, jog „Esco-Fluat“ (UAB „SCHOMBURG Baltic“, Vokietija) - tirpalas skirtas pavojingų statybos druskų (sulfatų ir chloridų) pavertimui netirpiaais junginiais, o „Salzperre“ („Remmers Baustofftechnik GmbH“, Vokietija) - tirpalas skirtas pavojingų statybos druskų (sulfatų, chloridų ir nitratų) pavertimui netirpiaais junginiais.

9.13. p. 11-12, 12-13 punktai – pateiktoje informacijoje kalkių aktyvumas (67 %) nurodytas neteisingai, pakanka nurodyti ne mažesnio nei 70 % aktyvumą (< 70 %).

9.14. p. 12, 14 punktas – abiejų masių granulimetrinė sudėtis vienoda (tiek užtrynimo, tiek ir lipdybos restauracinės masės), šią informaciją reikia patikslinti.

9.15. p. 12, 15 punktas – atkreipti dėmesį į paviršių įgirdymą kalkių vandeniui ir paviršiaus kietumą po procedūros.

9.16. p. 12, 17 punktas – papildyti gamyklinį preparatą, kuriuo bus hidrofobizuotas paviršius.

9.17. p. 13, 29 punktas – patikslinti planuojamus konservuoti metalinius elementus (ar bus keičiamas tinklas, ar bus konservuojamos ir kitos metalinės detalės). Atkreipti dėmesį, į tai, jog pateiktu būdu konservuojant visus surūdijusius metalinius tvirtinimo elementus, bus išeikvota daug darbo laiko, bet pagrindinė problema neišspręsta. Atsižvelgti į tai, jog sodos tirpalas, nepašalinus vandens pertekliaus gali sukelti spartesnę koroziją, apsvarstyti ar neužtektų tik acetono.

NUTARTA:

1. Nepatvirtinti Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčios (u.k. KVR 1023) vakarų fasado tinkuoto plytų mūro trijų tarpinių frontono tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programos. Programą koreguoti pagal pateiktas pastabas bei teikti Restauravimo tarybai pakartotiniam svarstymui.
2. Taryba siūlo Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčios (u.k. KVR 1023) vakarų fasado tinkuot plytų mūro trijų tarpinių frontono konservavimo, restauravimo darbus atlikt kompleksiskai su visais bažnyčios tvarkybos darbais, taip išsaugant objekto vientisumą bei autentiškumą.
3. Su Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčios (u.k. KVR 1023) frontono konservavimo, restauravimo darbų programa, kartu pateikti ir nišoje esančios tapybos „Šv. Jurgis“ konservavimo, restauravimo darbų programą. Bažnyčios fasadų ir architektonika ir spalvinis sprendimas turi būti tvarkomas kaip visuma.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Vita Blažiūnienė

Agnė Ropytė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Rykantų Švč. Trejybės bažnyčios programos
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-09 Nr. 114-51
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Ropytė, Viešojo administravimo įstaigos specialistė, Kultūros paveldo programų skyrius
Sertifikatas išduotas	AGNĖ ROPYTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-09 08:39:07 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-07-17 16:11:08 – 2028-07-15 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vita Blažiūnienė, -
Sertifikatas išduotas	VITA BLAŽIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-09 16:22:58 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-09 16:23:03 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-04-04 13:44:47 – 2025-04-04 13:44:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EAIS LPP v1.6-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-09 21:40:27)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-09 21:40:27 DBSIS